

In Arts en Auto staan geregeld verhalen over collega's die een bijzondere uitdaging aangingen of iets ingrijpends meemaakten. In deze serie blikken ze kort terug en vertellen ze hoe het nu met hen gaat. In deze eerste aflevering: artsen Jacob van der Ende en Carolien Bouwman die in 2017 naar Ecuador vertrokken om daar in de jungle een ziekenhuis te bouwen.

Hoe gaat het nu met...

Het ziekenhuis van Jacob en Carolien in Ecuador

In 2018 vertelde het artsenechtpaar Jacob van der Ende en Carolien Bouwman over hun plan om een ziekenhuis te openen in de jungle van Ecuador. Drieënhalf jaar later is hun droom werkelijkheid geworden en is de polikliniek van Hospital San Miguel opengegaan in aanwezigheid van radio en televisie.

Tien jaar zouden ze doorbrengen in de tropen, zo nam het artsenechtpaar Jacob van der Ende en Carolien Bouwman zich voor na hun afstuderen als tropenarts eind 2014. Eerst reisden ze af naar Afrika om te helpen bij de bestrijding van een ebola-epidemie in Sierra Leone. Dat was een tussenstation, want ze hadden voor zichzelf al uitgestippeld dat ze wilden werken in achtergebleven rurale gebieden in het Amazonegebied.

In 2016 belandden ze in Ecuador. Daar moesten ze veel obstakels nemen voordat ze als basisarts aan de slag konden in een klein ziekenhuis, vertelden ze in de zomer van 2018 aan *Arts en Auto*. In hun vrije tijd onderzochten ze in welk nabij Amazonegebied behoefte was aan uitgebreidere medische zorg en waar lokale bewoners lang moesten reizen om een ziekenhuis te bereiken. Hun droom was om zelf een ziekenhuis te openen op

zo'n locatie. Ze kwamen in contact met de bisschop van de katholieke missie in Puerto el Carmen, een stadje met 5.000 inwoners in de provincie Putumayo bij de oostgrens met Colombia. De bisschop was zo enthousiast over hun plannen dat hij Jacob en Carolien een leegstaand internaat van de missie aanbood als gratis onderkomen. Ze konden niet meteen beginnen met de verbouwing van dat gebouw: eerst moest er vijf ton op tafel komen, ook voor de inventaris en medische apparaten.

Lekkend dak

Drieënhalf jaar later doen Jacob en Carolien (nu 39 en 37) via een Zoom-verbinding verslag van hoe het hen sinds 2018 is vergaan. Op de achtergrond klinkt hels gekrijs uit de jungle. "Dat zijn chacalaca's, vogels die hier al om vijf uur 's ochtends herrie beginnen te maken vanuit de bomen", zegt Jacob verontschuldigend. Het echtpaar zit er opgewekt bij. De gewenste financiering voor de verbouwing is er gekomen via fondsen die de Nederlandse en Ecuadoriaanse stichtingen achter het ziekenhuis hebben geworven, vertelt Carolien. "De verbouwing had nog wat voeten in aarde, omdat de aannemer het liet afweten. Maar met het nodige geluk hebben we toch snel een nieuwe gevonden, wat nog niet zo makkelijk is in een gebied waar je weinig mensen kent." Een tegenvaller was ook dat het dak bleek te lekken. "Dat hebben we toen maar meteen helemaal vervangen", zegt Jacob.

Problemen leverden ook de uitbraak van de

COVID-epidemie op, die in Ecuador veel mensenlevens kostte, met name in de grote steden. Het kostte daardoor veel tijd om een container met medische spullen vanuit Nederland naar Ecuador te krijgen.

Het aanvankelijke plan om in één klap polikliniek en opnameafdeling te openen, bleek te ambitieus. Ze besloten daarom eerst de benedenverdieping in gebruik te nemen: een deel voor de spreekuren in de polikliniek, een hoek voor spoedgevallen en ruimtes voor de apotheek en het laboratorium. "De opnameafdeling op de bovenverdieping moet in het tweede kwartaal van 2022 operationeel worden, maar daarvoor moeten we nog personeel aannemen", zegt Carolien. "We zijn nog fondsen aan het werven voor een operatiekamer en een verloskamer."

Al 350 patiënten

Op zondag 7 november 2021 was de officiële opening van Hospital San Miguel, in bijzijn van de Nederlandse honorair consul in Ecuador, de besturen van de stichtingen achter het ziekenhuis, de bisschop, de burgemeester van Puerto el Carmen en politie- en legerleiding. "De lokale radio en tv waren ook aanwezig

en de ceremonie was te volgen via Facebook", vertelt Jacob. "Voor het doorknippen van het toegangslint werden beide nationale volksliederen gespeeld. Heel bijzonder om het Wilhelmus door de jungle te horen schallen."

In de eerste maand na de opening hebben zich al zo'n 350 patiënten gemeld bij de polikliniek, die van maandag tot en met vrijdag en op zondagochtend open is. "We zijn heel tevreden dat zoveel patiënten ons al hebben weten te vinden", zegt Carolien. "De variatie in klachten die we zien is groot: veel hart- en vaatziekten en diabetes, maar ook niet-genezende wonden en typische tropenklachten zoals huidafwijkingen en infecties veroorzaakt door parasieten." COVID-patiënten zijn er nog niet geweest. Er is veel gevaccineerd in Puerto el Carmen en het leven speelt zich ook grotendeels in de openlucht af. "Onze eerste bevalling hebben we ook al gehad: een meisje", zegt Jacob. "Als het een jongen was geworden, zou hij Miguel zijn genoemd, naar het ziekenhuis. Nu werd het Carolien, net als mijn vrouw."

De tien geplande tropenjaren gaan Jacob en Carolien in elk geval wel vol maken. Eerst moet het ziekenhuis geheel op eigen benen kunnen staan, met

'Heel bijzonder om het Wilhelmus in de jungle te horen'

lokale artsen en werknemers. "Tot 2026 zullen we hier zeker blijven", zegt Jacob. "Ik ben namelijk afgelopen juni ook begonnen met een promotieonderzoek voor de Universiteit van Amsterdam in samenwerking met de Universiteit van Quito. Ik ga onderzoeken hoe je zo kostenefficiënt mogelijk diagnoses kunt stellen voor de ziekten die in deze regio het meeste voorkomen, zoals malaria en allerlei parasitaire ziekten. Ons eigen ziekenhuis is de ideale plek om die vraag te beantwoorden." <

De belevenissen van Jacob en Carolien zijn te volgen via de website quinacare.org